

SHABBAT שבת שלום SHALOM

Editie 890

Aug 22, 2020 – 2 Elloel ,5780

שפטים

Sjoftem

PARASJA: Deuteronomium 16:18 – 21:9

HAFTARA: Jesaja 51:12-52:12

BESORA: Handelingen 10:1-48

WJAFc

World Jewish
Advetist

Friendship
Center

Een wekelijks nieuwsbrief van informatie en, voorlichting gepubliceerd door de World Jewish Adventist Friendship Center onder de paraplu van de Algemene Conferentie-Departament Adventist Mission wjafc.globalmissioncenters.org

SHABBAT שבת שלום SHALOM

Aug 22 2020 - 2 Elloel 5780

Editie 890

Auteur

Engelse Editie: ©

Richard-Amram Elofer

richard@elofers.com

Spaanse Editie

Claudia Mascero

Masiero.ca@gmail.com

Russische Editie:

Alexandra Obrevko

sashok_1@mail.ru

Franse Editie:

Sabine Baris

Sabinebaris@gmail.com

Portuguese Editie

Carlos Muniz

cdmuniz@gmail.com

Nederlandse Editie:

Nederlandse Vertaalteam

Editor. Hubert Pauletta

h_pauletta@outlook.com

LATEN WE SAMEN BIDDEN

We bidden elke week voor de Joodse Vriendschapsbediening en hun partner . Ik stel voor, dat onze vrienden van 23 tot en met 29 augustus bidden voor Victor en Irena Viatokha, die de leiders van de Joodse Adventistische vriendschapsbedieningen in Kiev ondersteunen. Ze zijn niet meer betrokken bij de bediening maar vanuit hun positie ondersteunen ze het van harte. Laten we bidden voor Victor en Irena Viatokha en hun familie.

In Deze Editie

Nieuws.....	3
Parasja.....	4/6
Haftara.....	7
Besora-Apostolisch.....`	7/8
Inspiratie hoek.....	9/10
Vert -Traditie	10
Kids.....	10

©Darlan Grossi e Leticia Assef

website:WJAFc

wjafc.globalmissioncenters.org

om u in te schrijven voor onze nieuwsbrief/parasja om enkele (hulp)middelen te downloaden sjabbat school lesboek in het hebreuws en andere documenten).

[shalom adventure magazine online:](http://shalomadventuremagazineonline.com)

www.shalomadventure.com

Als u artikelen, wilt lezen, video's bekijken, inlichting over het jodendom en israël, deze website is speciaal voor u.

Russische Website:

<http://www.boruh.info/> Dit is een Russische website, met veel artikelen en de parasja wordt wekelijks hier geplaatst.

ROSJ HASJANA

Wanneer ik aan mijn jeugd denk, was Rosj Hasjanah een van de meest gedenkbare feesten. Ik herinner me nog hoe belangrijk het was voor mij en mijn familie. Het was altijd in September, dichtbij de periode genaamd "terug naar school", vlak na het einde van de zomer (Ik woonde in Frankrijk). Het was een geweldige periode van drie weken, dat Rosj Hasjanah, Jom Kippoer en Soekkot omvatte. Maar zonder aarzeling kan ik zeggen, dat Rosj Hasjanah en Jom Kippoer de dagen van grote betekenis waren. Op deze dagen ging ik niet naar school maar bracht deze dagen geheel door in de synagoge die mijn vader had gesticht in deze omstreken van Parijs.

Rosj Hasjanah is niet de naam gegeven in de Bijbel voor deze dag. De Tora noemt het Jom Teroe'ah, en dit betekent het Feest van de Trompetten of Sjofar. In feite zijn er alleen twee teksten in de hele Bijbel die spreken van het Feest van de Trompetten, beided gevonden in de Tora: Leviticus 23:25 en Nummeri 29:1-6.

Over dit feest, we weten dat het een viering was op de eerste dag van de zevende maand, met een heilige samenkomst. Het werd ook beschouwd als een rustdag (Sjabbaton), daar beroepswerk op die dag niet gedaan mocht worden. In de tekst wordt deze dag

"Een herdenking van het blazen van de trompetten" genoemd (Leviticus 23:24). Omdat deze viering dichtbij Jom Kippoer is, heeft het Joodse volk deze viering van Jom Teroe'ah en de volgende viering tien dagen later, de Dag van Verzoening of Jom Kippoer samengevoegd. Omdat Jom Kippur een dag van oordeel is (Verzoening), werd het Feest van de Trompetten, dat in onze discussie hieronder Rosj Hasjanah genoemd zal worden, ook gelinkt aan het oordeel.

Op Rosj Hasjanah, is het eerste punt op de agenda het blazen van de sjofar. Door het blazen van de sjofar, proclameert Israël, dat G-d de Koning van het Universum en de Koning van Israël is. Omdat Hij de Koning is, heeft Hij het recht om Zijn volk te oordelen. Het Joodse volk benadert deze dag vol vertrouwen in de grote liefde van G-d, omdat de Bijbel de grote liefde bevestigt van G-d voor Zijn volk Israël; en omdat de laatste 4000 jaren van geschiedenis hebben bewezen (alsof dat nodig was), hoeveel G-d van Zijn volk houdt, door alle bescherming van Hashem en wonderen. Dus wanneer de Joden naar dit feest komen, komen ze met gevoelens van vreugde en vertrouwen.

Sinds de Babylonische ballingschap wordt dit feest Rosj Hasjanah genoemd en dit betekent "Hoofd van het Jaar". Dus het wordt beschouwd als de eerste dag van het jaar, Nieuwjaarsdag.

Op Rosj Hasjanah verandert de Joodse kalender haar jaardatum, dus tot 18 September zijn we in het jaar 5780, op 19 September beginnen we het Joodse jaar 5781. Als je Joodse vrienden hebt, dan is het binnenkort tijd om "Gelukkig Nieuwjaar" tegen hen te zeggen, of "Sjanah Tova" in het Hebreeuws.

Alle uitleggen, regels, tradities en wetten gerelateerd aan het nieuwjaar en Rosj Hasjanah worden besproken in de Talmoed folder, "Rosj Hasjanah," dat gelezen en bestudeerd kan worden op Sefaria.org

De Talmoed legt eerst uit, dat het Joodse volk elk kalenderjaar vier dagen nieuwjaar hebben:

Nisan 1 is de nieuwjaarsdag, die de kalender van de feesten bepaalt. Volgens deze kalender is het eerste feest Pesach, en alle volgende data van de feesten worden vastgelegd vanaf Nisan 1. De tweede nieuwjaarsdag is Eloel 1, het nieuwjaar voor tiende en in het bijzonder de tiende voor dieren (kudden). Het derde nieuwjaar is Rosj Hasjanah, op 1 Tisri, dat het Nieuwjaar begint met vergiffenis, en het vierde nieuwjaar is het nieuwjaar van de Bomen op 15 Sjevat (Toe Bisjvat).

Omdat op Rosj Hasjanah Israël verklaart en accepteert, dat G-d Koning van Zijn volk en Schepper van het Universum is, betekent dit ook, dat zij accepteren dat G-d het recht heeft om Zijn volk te oordelen. Om deze reden concentreert het Joodse volk zich op Rosh Hashanah op het vragen om G-ds vergiffenis voor hun zonden en in het bijzonder voor de zonden die zij hebben gepleegd tegenover andere mensen. Dan hebben zij de volgende 9 dagen, tot Jom Kippoer om naar de mensen die ze pijn hebben gedaan of beledigd, en ze vergiffenis te vragen. In het Jodendom wordt gezegd, dat op Jom Kippoer alleen die zonden worden vergeven tegenover G-d en tegenover anderen, wanneer vergiffenis vooruit is gevraagd aan degenen waartegen is gezondigd.

In de historische geschriften van de Zevendedag Adventisten kan een persoon een groot aantal discussies over de feesten vinden, ookal vieren ze ze niet zoals de Joden het vieren, omdat deze feesten worden gezien in verband met de bediening van Jesjoea en het verlossingsplan. De Zevendedag Adventisten hebben wel een bijzondere interesse in het Feest van de Trompetten (Jom Teroea of Rosj Hasjanah), vanwege het verband met Openbaring 14:6, 7 waar staat geschreven: "En ik zag een andere engel vliegen in het midden des hemels en hij had een eeuwig evangelie, om dat te verkondigen aan hen, die op de aarde gezeten zijn en aan alle volk en stam en taal en natie; en hij zeide met luider stem: Vrees God en geeft Hem eer, want de ure van zijn oordeel is gekomen, en aanbidt Hem, die de hemel en de aarde en de zee en de waterbronnen gemaakt heeft. (Rev 14:6-7)

De boodschap van deze engel is "Vrees G-d en geef Hem eer, want het uur van Zijn oordeel is gekomen". Deze boodschap van het uur van oordeel is ook de roep van Rosj Hasjanah: heb berouw en wees voorbereid voor het oordeel. Dit is de fundamentele boodschap van de Zevendedag Adventisten vanaf het eerste deel van de 19e eeuw. Dit is de roep die geproclameerd moet worden vlak voor de Tweede komst van Jesjoea HaMasjich,

Mosjé zegt aan Jisraël, om rechters en officieren aan te stellen in hun steden. Een steekpenning van zelfs een onbetekenend bedrag is verboden. Bomen mogen niet geplant worden nabij het altaar van HaSjeem, zoals de afgodendienst en aanbidders gewoon waren. Oneffenheden bij dieren, die bestemd waren voor offeranden en andere punten van diskwalificatie worden opgesomd. De Grote Sanhedrien, moet bindende besluiten nemen, betreffende nieuwe situaties, volgens het Tora criterium. Een erg geleerde student, die weigert de Halachisch besluiten van de Sanhedrien te accepteren, kan de doodstraf krijgen. Een Joodse koning mag alleen bezittingen en symbolen van macht hebben, evenredig aan de eer van zijn ambt, maar niet om zichzelf te vergroten. Hij moet voor zichzelf, twee sifrei Tora schrijven, een die hij bij zich moet dragen, waar hij ook gaat, zodat hij niet hoogmoedig wordt. Nog de kohaniem, nog de levieten mogen land erven in het land van Israël, zij moeten eerder ondersteund worden door de gemeente, middels een systeem van tienden. Alle waarzeggerij is verboden. HaSjeem belooft het Joodse volk, dat Hij hun profeten zal sturen, om hun te leiden, en Mosjé legt uit hoe een echte profeet zich onderscheidt van een valse.,

GEEN GEWIJDE STEEN ORICHTEN

De Tora stelt : "Gij zult u ook geen gewijde matzaivah'steen oprichten, hetgeen de Hasjeem , uw God, haat ", (Deut. 16:22). Rabbijn Tzvi Elimelech Shapiro van Dinov merkte op: Er zijn mensen, die star en onbuigzaam zijn. Ze hebben bepaalde gewoonten en gebruiken en zijn niet bereid om van ze af te wijken. Echter, dit is een vergissing. De dag van vandaag is niet gelijk aan geen enkele vorige dag, en geen twee situaties zijn exact gelijk. Wat het juiste is om te doen, in elke situatie is afhankelijk van al de unieke omstandigheden van die situatie. Dit kan worden begrepen uit ons vers. Gebruik geen starre, weerbarstige of onbuigzame aanpak ongeacht de situatie, "Matzav", die dezelfde wortel heeft als "Matzaivah", wat "situatie" betekent. In plaats daarvan moet je altijd actie ondernemen, op basis van de behoeften van dat moment.(Aish.com) Een persoon die dingen dwangmatig doet, zonder wijsheid zal vele fouten maken. Alleen iemand die in staat is om een stap terug te doen om de nieuwe situatie te overwegen in vergelijking met de principes van de Tora en de Apostolische Schriften, zal de nodige kennis hebben om te waarderen wat het juiste is om te doen in elke situatie. Als gevolg daarvan, hoe meer Bijbelse gedeelten we bestuderen en leren, hoe groter ons vermogen om onderscheid te maken tussen juist en verkeerd, tussen goed en kwaad.

OFFER ZONDER GEBREK

Hoofdstuk 17 van Deuteronomium begint met een speciale aanbeveling voor het offer in het heiligdom; "

Er moeten in Vluchtsteden voorzien worden, voor toevallige moordenaars om te kunnen vluchten voor de bloedwraak van de familie van de overledene. Iemand, echter, die met opzet doodt moet overgedragen worden aan de bloedwreker. Mosjé waarschuwt de kinderen van Jisraël, om de bakens van de grenzen niet te verschuiven, om zo hun eigendom te vergroten. Twee getuigen, die samenzweren, om een derde partij "vals te beschuldigen", moeten gestraft worden, met dezelfde straf, waarmee ze de onschuldige partij vals wilden beschuldigen. Een koheen moet specifiek gezalfd worden, wanneer Israël naar oorlog gaat, om vertrouwen in HaSjeem, in te boezemen. Onder degenen, die gediskwalificeerd zijn om mee te doen in de oorlog, is een ieder die een huis had gebouwd maar daar nog niet in hebben gewoond , in ieder die angstig is. Een vijand moet de kans krijgen om vrede te sluiten, maar wanneer zij weigeren, moeten alle mannen gedood worden. Fruitbomen moeten behouden worden en niet worden gekapt, gedurende de belegering. Wanneer een lijk gevonden wordt tussen twee steden, moeten de oudsten van de dichtbij zijnde stad een vaars nemen en het slachten, waarna ze hun handen erover moeten wassen, zeggende dat zij niet schuldig zijn aan de

Gij zult voor de Hasjeem, uw God, geen rund en geen stuk kleinvee slachten, waaraan een gebrek is, iets, dat niet deugt; want dat is een gruwel voor de Hasjeem, uw God.", (Deut17:1) De offers hadden een aantal speciale betekenissen. Ze worden door het volk van Israël op een eerlijke manier en met een diep gevoel van berouw uit de grond van hun hart gegeven om G-d vergeving te vragen. De kwaliteit van de aangeboden offerande moest daarom de diepe motieven van hun hart weerspiegelen, de diepte van hun verbintenis tot G-d. De kwaliteit van de offerande vertegenwoordigde de eigen overgave van de gelovige aan God. Het was een uiting van hun toewijding en daarom mocht het niet worden aangetast door enig smet of gebrek. Het is precies wat Rabbi Sja'oeel aan de gelovigen van zijn gemeenten gevraagd had : " Doet alles zonder morren of bedenkingen, opdat gij onberispelijk en onbesmet moogt zijn, onbesproken kinderen Gods te midden van een ontaard en verkeerd geslacht, waaronder gij schijnt als lichtende sterren in de wereld, ", (Fil. 2:14–15). Maar bovendien waren de offeranden in het heiligdom, om het perfecte leven van de Messias te symboliseren, die zijn leven gaf voor zijn volk, ook al is hij zonder gebreken en onberispelijk. Jesaja zei in zijn profetie; " Hij werd mishandeld, maar hij liet zich verdrukken en deed zijn mond niet open; als een lam dat ter slachting geleid wordt, en als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed hij zijn mond niet open. Hij is uit verdrukking en gericht weggenomen, en wie onder zijn tijdgenoten bedacht, dat hij is afgesneden uit het land der levenden? Om de overtreding van mijn volk is de plaag op hem geweest. En men stelde zijn graf bij de goddelozen;

bij de rijke was hij in zijn dood, omdat hij geen onrecht gedaan heeft en geen bedrog in zijn mond is geweest.", (Jesaja 53:7-9). Het is ook de kwaliteit van het Paaslam; "geen been zult gij ervan breken.", (Exodus 12:46) en dit kenmerk van het Paaslam wordt op rechtvaardigen toegepast." "Hasjeem is nabij de gebrokenen van hart en Hij verlost de verslagenen van geest. Talrijk zijn de rampen van de rechtvaardige, maar uit die alle redt hem Hasjeem;..! Hij behoudt al beenderen, niet één daarvan wordt gebroken ", (Psalms 34:19-20).

EEN KONING AANSTELLEN

In deze parasja lezen we dat G-d Israël heeft toegestaan om door een koning geregeerd te worden, "Wanneer gij gekomen zijt in het land dat Hasjeem, uw God, u geven zal, dit in bezit genomen hebt en daarin woont, en gij dan zoudt zeggen: Ik wil een koning over mij aanstellen, zoals alle volken rondom mij hebben, dan zult gij over u de koning aanstellen, die de Hasjeem, uw God, verkiesen zal; uit het midden van uw broeders zult gij een koning over u aanstellen; (Deu 17:14-15) Op deze toestemming werd reeds gezinspeeld in de tijd van Ja'akov en zijn zonen, aangezien Ja'akov een sterke profetie deed over Jehoeda: "De scepter zal van Jehoeda niet wijken, noch de heersersstaf tussen zijn voeten, totdat Silo komt, en hem zullen de volken gehoorzaam zijn." (Genesis 49:10). Het was pas in de tijd van Sjmoëel dat Israël vroeg om een koning als hun heerser. Een van de vragen die het volk van Israël stelde, is waarom Sjmoëel niet als eerste koning van Israël werd gekozen. Israël werd voor lange tijd geregeerd door Sjmoëel, daarom hadden ze behoefte aan verandering in hun politiek systeem, in de vorm van het stichten van een monarchie. Ze zeiden tot Sjmoëel "en zeiden tot hem: "Zie, gij zijt oud geworden en uw zonen wandelen niet in uw wegen." (1 Samuel 8:5). We kunnen aannemen dat Sjmoëel gekwetst was, en wellicht ook boos vanwege deze opmerking. Niemand wordt graag beschouwd als oud, te meer omdat Sjmoëel slechts 52 was toen hij stierf.

Israël koos hem niet als eerste koning van Israël, en ze wilden ook zijn zonen niet als koning. Ze vervolgden: "Stel nu een koning over ons aan om ons te richten, als bij alle andere volken." (1 Samuel 8:5). Het bijzondere van Israël was dat hun gerechtelijk systeem gegeven was door G-d, via Mosje. Het was een van de meest geavanceerde systemen van die tijd, maar na een paar eeuwen ontdekten ze dat hun systeem anders was dan dat van de omringende landen. Daarom spraken ze over "een koning (...) om ons te richten, als bij alle andere volken." De chachamim zei dat Ze niet geoordeeld wilden worden door de Tora. In plaats daarvan wilden ze hetzelfde gerechtelijk systeem als hun buurlanden. Dit kwetste Sjmoëel enorm. De oprichting van een monarchie was voor Israël een eerste stap naar secularisme en verwerping van G-d. Daarom sprak G-d tot Sjmoëel, "want niet ú hebben zij verworpen, maar Mij hebben zij verworpen, dat Ik geen koning over hen zou zijn." (1 Samuel 8:7). We hebben echter nog niet het ideale politieke systeem op aarde gevonden, om te worden geregeerd door rechters, dan koningen, dan gouverneurs, dan door buitenlandse heersers, alle systemen zijn mislukt, en Israël is in ballingschap beland.

HOVEEL ECHTGENOTEN VOOR EEN KONING?

De Tora zegt: " Wanneer gij gekomen zijt in het land dat Hasjeem uw God, u geven zal, dit in bezit genomen hebt en daarin woont, en gij dan zoudt zeggen: Ik wil een koning over mij aanstellen, zoals alle volken rondom mij hebben, dan zult gij over u de koning aanstellen, die de Hasjeem, uw God, verkiesen zal; uit het midden van uw broeders zult gij een koning over u aanstellen; geen buitenlander, die uw broeder niet is, zult gij over u mogen aanstellen. Ook zal hij zich niet vele vrouwen nemen, opdat zijn hart niet afwijken", (Deut. 17:17).

Wanneer hij nu op de koninklijke troon gezeten is, dan zal hij voor zich een afschrift laten maken van deze wet, welke bij de levitische priesters berust. 19 Dat zal hij bij zich hebben en daarin zal hij lezen gedurende heel zijn leven om te leren De Eeuwige, zijn God, te vrezen door al de woorden van deze wet en al deze inzettingen naarstig te onderhouden, (Deu 17:18-19)

Als een koning te veel vrouwen heeft, kan hij egoïstisch, heel trots worden en G-d vergeten. Ook als de vrouwen van vreemde religies zijn, hoewel ze moesten bekeren voordat hij met ze kon trouwen, zou hij niet in staat zijn om te bepalen of hun bekering oprecht was, Aangezien hij hun hart en oprechtheid niet kon lezen, is het gevolg, zoals we dat in de geschiedenis hebben gezien, toen Achab met Jezebel trouwden, dat ze afgoderij in zijn paleis brachten en probeerden hun godsdienst op te leggen aan het volk van God. Yachanan Zweig gaat verder in de naam van Rabbijn Kolakowski; "Zo zien we, dat te veel vrouwen voor een koning door de Tora wordt verboden, maar hoe kunnen we bepalen hoeveel teveel is?" Het klassieke commentaar van Rashi op dat vers in Deuteronomium zegt, dat de grens van achttien vrouwen, afgeleid is van 2 Samuel 12 : 8, waar de profeet Nathan aan Koning David, die zes vrouwen op dat moment had, vertelt dat "en indien het weinig is, Ik zou u alzulks en alzulks daartoe doen". (2Sa 12:8) Elke keer dat er staat "alzulks" betekent het, hetzelfde nummer toevoegen, dus aangezien er al zes waren, zou Nathan zeggen dat het OK was om dat aantal tweemaal toe te voegen, en dat zou in totaal achttien zijn. Als dat aantal vrouwen niet toegestaan was voor een koning, zou de profeet dat niet hebben voorgesteld.

NIET NAAR EGYPTE TERUGKEREN

De tekst van de Tora geeft veel regels voor de koning zoals het staat geschreven, "Maar hij zal ....., Op deze weg zult gij nooit meer terugkeren", (Deuteronomium 17:16). Hier zijn twee bevelen die letterlijk door de Israëlieten worden beschouwd. De eerste is, dat de koning, Israël niet ertoe zou moeten brengen naar Egypte terug te keren. En de tweede, dat Israël nooit meer op "dat pad" zou moeten terugkeren. Er is door deze vers vastgesteld, dat het voor het Joodse volk verboden is om naar Egypte terug te gaan of om in Egypte te leven. Er is veel discussie geweest over dit gebod en met name over de tijd van ballingschap en diaspora. Een van deze tijden was de tijd van de deportatie van Babylon. Zoals we weten viel Babylon Juda binnen vanuit het Noorden, en veel *Jehoedim* (inwoners van Juda, wat vertaald zal worden als "Joden"), overlevenden wilden de vernietiger van de Tempel in het Noorden niet volgen en namen de richting van het Zuiden met als hun leider Jeremia.

Echter, in het zuiden van Juda was Egypte. Toch nam Jeremia een groep overlevenden mee en stak de grens over naar het zuiden, en we herinneren ons, dat Jeremia een Koheen was, een priester. Hij was bezorgd over het heilige meubilair van de Tempel en besloot een aantal van hen mee te nemen. Op weg naar ballingschap stopte hij in Moab en verborg de ark van het Verbond daar in een grot. Een zeer oude traditie geeft ons dit verhaal geschreven in het apocriefe boek, het Tweede boek van Makkabeeën, er staat geschreven

"Er stond ook in hetzelfde schrift, dat de profeet, gewaarschuwd door God, de tabernakel en de ark bevoel om met hem mee te gaan, terwijl hij de berg op ging, waar Mosje opklom, en de erfenis van God zag. En toen Jeremia daar kwam, vond hij een holle grot, waarin hij de tabernakel en de ark en het reukofferaltaar legde en zo de deur versperde. En sommigen van degenen die hem volgden kwamen om de weg te markeren, maar ze konden het niet vinden", (2 Makkabeeën 2:1-8 KJVA).

Deze traditie lijkt te worden bevestigd door een moderne profeet die zegt: "Voordat de tempel werd vernietigd, maakte God aan enkele van zijn trouwe dienaren het lot van de tempel bekend, de trots van Israël en die zij met afgoderij beschouwden, terwijl zij tegen God zondigden. Hij onthulde hen ook de gevangenschap van Israël. Deze rechtvaardige mannen verwijderden vlak voor de verwoesting van de tempel de heilige ark met de stenen tafelen en scheidden deze met rouw en verdriet af in een grot waar hij voor het volk Israël verborgen zou blijven", (White 1SP, 414).

We hopen, dat deze ark van het verbond op een dag zal worden gevonden door archeologen die zich laten leiden door de goddelijke voorzienigheid om de wereld nog een keer de waarheidsgetrouwheid van de Bijbel te laten zien.

Na het verbergen van de Ark van het Verbond zetten Jeremia en zijn groep volgelingen hun reis naar het zuiden voort en kwamen in Egypte aan. Maar volgens de traditie vroeg Jeremia vlak voor zijn sterven, aan het volk van Israël dat bij hem was, de belofte te doen dat ze niet permanent in Egypte zouden blijven. Zo verlieten zij Egypte om God te gehoorzamen.

©Freebibleimages

dan zult gij - wanneer gij heel dit gebod, dat ik u heden opleg, naarstig onderhoudt door De Eeuwige, uw God, lief te hebben en altijd in zijn wegen te wandelen - (Deu 19:9)

HAFTARA Jesaja 51:12-52:12

In deze Haftara-gedeelte blijft G-d Jisraeel troosten en beantwoordt Jesaja's onuitgesproken noodkreet. In vers 12 betekent het gebruik van het voornaamwoord "u", dat G-d dit woord rechtstreeks richt tot de profeet die angstig is: "Ik, [alleen], Ik ben het die u troost. Wie bent u dat u bevreesd bent voor een sterveling, die sterven moet, voor een menskind, gras, dat vergaat", (Jesaja 51:12, HSV). Wie ben jij om bang te zijn voor de mens? Ik ben met jou! is het antwoord van G-d op de bange profeet. De profeet wordt uitgenodigd om zijn geloof en vertrouwen in HaSjeem te stellen: "En dat u HaSjeem vergeet, Die u gemaakt heeft", (51: 13a, HSV). Jesaja 51 laat zien, dat HaSjeem zich bewust is van de situatie van Zijn volk en van ieder van ons. Is de onderdrukker krachtiger dan degene die de hemel en de aarde heeft gemaakt? "Die de hemel uitgespannen heeft en de aarde gegrondvest, en dat u voortdurend, de hele dag, angstig bent vanwege de woede van de onderdrukker, wanneer hij zich gereedmaakt om u te gronde te richten? Waar is dan de woede van de onderdrukker?", (51: 13b, HSV). Volgens Radak is deze onderdrukker Sanherib, koning van de Assyriërs. Deze onderdrukker zal verdwijnen, en HaSjeem zal degene die onderdrukt wordt bevrijden: "De geknevelde zal snel worden losgelaten, hij zal niet sterven in de put van ellende, zijn brood zal hem niet ontbreken", (51:14, HSV). Wat het volk van G-d nodig heeft, is vertrouwen in HaSjeem, Degene die de macht heeft om hen van iedereen en van ballingschap te bevrijden: "Want Ik ben HaSjeem, uw G-d, die de zee opzweept, zodat zijn golven bruisen - HaSjeem-Tsva'ot is Zijn Naam", (51:15). HaSjeem heeft de controle over alles, zelfs de natuur, en Hij is de Heer van het leger van de hemel. Hij heeft de macht om de naties die Juda onderdrukken te beroeren en om Juda uit elke ballingschap te bevrijden. HaSjeem blijft zijn volk liefhebben en herinnert hen aan wat Hij in het verleden voor hen heeft gedaan: "Ik leg Mijn woorden in uw mond en bedek u onder de schaduw van Mijn hand, om de hemel te planten en de aarde te grondvesten, om te zeggen tegen Sion: 'U bent Mijn volk' ", (51:16,). Het is heel goed mogelijk, dat G-d hier rechtstreeks tot de profeet spreekt: "Ik heb Mijn woorden in uw mond gelegd". Jesaja heeft een missie te vervullen en zolang deze missie niet is voltooid, beschermt G-d hem: Ik "bedekte u met de schaduw van Mijn hand". Deze missie wordt niet alleen gegeven aan de profeet, maar ook aan Zijn volk, hier genaamd: "Sion", tegen wie G-d zegt: "U bent Mijn volk". Zijn volk moet verkondigen en getuigen over de grootheid van hun G-d, HaSjeem. Het is ook duidelijk, dat dit 'woord in je mond' een uitnodiging is om zijn woord te bestuderen, want zonder te studeren is er geen mogelijkheid om het goed te delen. Aan het einde van deze Haftara komt een mooie tekst over proclamatie: "Hoe lieflijk zijn op de bergen de voeten van hem die het goede boodschapt, die de vrede laat horen die tegen Sion zegt: Uw G-d is Koning!" (52: 7). De Joodse traditie interpreteert in deze vers de 'mooie voeten' als die van degene die de komst van de Messias aankondigt, Elia bedoelend. Maar deze boodschapper kondigt veel meer aan dan alleen de komst van de Messias. Dit omvat: 1) het goede nieuws, dat in het Grieks is vertaald als 'evangelie' of de Besora; 2) Sjalom, dit is vrede met G-d en met zijn medemens, en alleen deze vrede zal "geluk" brengen; 3) Redding voor het volk van G-d, dat dan zal regeren in het koninkrijk van G-d. Deze drie aspecten van de toekomstige verlossing worden allemaal toegepast op de Messias Zelf, die het Goede Nieuws (Evangelie) van Sjalom, geluk en redding brengt.

BESORA - GOED NIEUWS - Apostolische Geschriften Handelingen 10; 1-48

In de tekst van de parasja hebben we een zeer interessante en belangrijke profetie gegeven door G-d aan het volk van Israël: "Een profeet uit uw midden, uit uw broederen, zoals ik ben, zal de Hasjeem, uw God, u verwekken; naar hem zult gij luisteren", (Deut 18:15). G-d heeft vele profeten naar Israël gestuurd, maar niet één van deze profeten kon vergeleken worden met Mosje, die deze profetie vervulde, niemand werd door het Joodse volk erkend als zijnde de vervulling van deze profetie.

Laten we echter niet vergeten, dat voor het Joodse volk de gave van de profetie niet is gestopt bij Maleachi, de laatste profeet van de Hebreeuwse Bijbel. Joodse geleerden bevestigen, dat de gave van profetie tot op de dag van vandaag voortdurend aan G-d's volk is gegeven. Objectief gezien hadden slechts twee mensen die na Mosje leefden een wereldwijde invloed, Jesjoea (Jezus) en Mohammed. Maar de tekst van Deuteronomium 18 en het Traktaat Sanhedrin 89a en 90a noemen vijf kenmerken van ware en valse profeten. Ze zijn gebaseerd op de tekst van Mosje in Deuteronomium en tegen wie zich positief en negatief gedroegen tegenover deze profeet; zei hij in positieve : 1. "IK zal Mijn woorden in zijn mond leggen", (18a). 2. "Hij zal alles tot hen zeggen, wat IK hem gebied", (18b). Deze twee punten betekenen, dat een ware profeet geïnspireerd zou moeten zijn door de Roeach Hakodesj, de adem van God, en bijgevolg in overeenstemming zal zijn met de leer van Mosje en de Tora, hij mag geen enkel recept voorschrijven, dat in tegenspraak, toegevoegd of onttrokken is van de woorden van de Tora..

Over de negatieve kant zei Mosje : 3. "De man, die niet luistert naar de woorden welke hij in Mijn Naam spreken zal, van die zal IK rekenschap vragen", (19). 4. "Maar een profeet, die overmoedig genoeg is om in Mijn Naam een woord te spreken, dat Ik hem niet gebod te spreken", (20a). 5. "of die in de naam van andere goden spreekt", (20b). Tegenovergesteld zijn de valse profeten degenen die zeggen wat hen niet is verteld, zij die in de naam van een afgod profeteren, zij die de profetie van G-d onderdrukken of de woorden van een profeet negeren. De Talmoed voegt eraan toe, degenen die gedeeltelijk een voorschrift van G-d annuleren en / of bevestigen. Het is duidelijk met al deze kenmerken, dat Mohammed voldoet niet aan de richtlijnen van de Bijbelse profeet

hij veranderde het woord van G-d, door G-d's geboden te annuleren en aan te passen, en door het geven van de Koran aan de wereld, voegde hij toe aan het woord van G-d, hoewel de Tora duidelijk zei, "Al wat ik u gebied, zult gij naarstig onderhouden; gij zult daaraan niet toedoen, noch daarvan afdoen", (Deu 13; 1b 12:32b). En hoe zit het met Jesjoea, bekend als Jezus. Sommige Joodse geleerden die deze woorden op Mohammed toepassen, passen ze ook toe op Jesjoea. Door dit te doen, vergelijken ze de leer van Jesjoea echter niet met de woorden van Mosje, maar veel meer hoe christenen door de eeuwen heen de woorden van Jesjoea hebben geïnterpreteerd. Het is duidelijk bevestigd, dat Jesjoea nooit is afgeweken van het Judaïsme zoals het in de Tora en de volledige Tanach staat. Hij werd als Rabbijn door duizenden mensen gevolgd, omdat hij met gezag en getrouw onderwees volgens wat in de Tenach stond, die vele malen wordt geciteerd. Hij werd door duizenden mensen als profeet aanvaard, omdat ze bevestigden dat zijn gezag van God afkomstig was, ze waren er getuige van dat wat hij voorspelde gebeurde, en hij werd tijdens zijn leven als de Messias van Israël door duizenden mensen gevolgd, omdat ze zijn opstanding zagen, ze zagen hoe hij vele malen de gedachten van mensen las, ze getuigden dat hij door de Vader was gezonden, en dat alle woorden die hij predikte voor en na de opstanding van G-d kwamen Jesjoea dan zei tegen hen: 'dat Ik vanuit Mijzelf niets doe, maar dat Ik die dingen spreek zoals Mijn Vader Mij heeft onderwezen',. (Johannes 8:28). De kwestie die Joodse geleerden zouden moeten overwegen is, dat christenen de woorden en leer van Jesjoea zo sterk hebben verdraaid, dat ze denken dat Jesjoea niet trouw was aan de Tora en zijn discipelen niet leerde trouw te zijn aan de Tora, wat niet correct is. Het lezen van de evangeliën helpt ons om te ontdekken, dat de leer van Jesjoea van God kwam, en dat hij volledig trouw was aan de Tora van Mosje. Jesjoea is de Messias en een echte profeet, kijkend naar de Tempel met zijn talmidiem, zei hij; "Wat betreft deze dingen waarnaar u kijkt: Er zullen dagen komen waarin niet één steen op de andere steen gelaten zal worden die niet afgebroken zal worden", (Lucas 21:6), hij werd door G-d onderwezen, dat de tempel zou worden vernietigd en dat gebeurde 40 jaar later. Hij kondigde aan, dat valse profeten en valse Messiasen zouden verschijnen: "Ziet toe, dat gij u niet laat verleiden. Want velen zullen komen onder mijn naam en zeggen: 'Ik ben het', en: 'De tijd is nabij'. Gaat hen niet achterna", (8). Hij kondigde moeilijke tijden aan: "En wanneer gij hoort van oorlogen en onlusten, laat u niet beangstigen. Want die dingen moeten eerst geschieden, maar dat is nog niet terstond het einde'. Toen zeide Hij tot hen: 'Volk zal opstaan tegen volk en koninkrijk tegen koninkrijk, en er zullen grote aardbevingen, en nu hier, dan daar pestziekten en hongersnoden zijn, en ook vreselijke dingen en grote tekenen van de hemel", (9-11). We zullen beschermd worden; "Doch niet een haar uit uw hoofd zal verloren gaan", (18). Jesjoea was een ware profeet, alle profetieën die hij in de naam van God gaf, gebeurden precies zoals hij ze had voorspeld. Maar er is meer, want in deze tekst kondigde Jesjoea aan hoe zijn terugkeer zou plaatsvinden: "En er zullen tekenen zijn in zon, maan en sterren, en op de aarde benauwdheid onder de volken, in radeloosheid vanwege het bulderen van zee en golven. En het hart van de mensen zal bezwijken van vrees en verwachting van de dingen die de wereld zullen overkomen, want de krachten van de hemelen zullen heftig bewogen worden. En dan zullen zij de Zoon des mensen zien komen in een wolk, met grote kracht en heerlijkheid. Wanneer nu deze dingen beginnen te geschieden, kijk dan omhoog en hef uw hoofd op, omdat uw verlossing nabij is", (Lucas 21:24-28). Jesjoea is in directe samenhang met de profeten van de Hebreeuwse Bijbel, die de komst van de Messias vanaf de wolk aankondigden: "Ik keek toe in de nachtvisioenen, en zie, er kwam met de wolken van de hemel iemand als een Mensenzoon. Hij kwam tot de Oude van dagen en men deed Hem voor Zijn aangezicht naderbij komen. Hem werd gegeven heerschappij, eer en koningschap, en alle volken, natiën en talen moesten Hem vereren. Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die Hem niet ontnomen zal worden, en Zijn koningschap zal niet te gronde gaan",. (Daniel 7:13-14). Slechts een paar Joden geloven tegenwoordig in de lichamelijke en glorieuze komst van de Zoon des Mensen, de meeste Joden geloven in een Messiaans tijdperk, zonder een fysieke Messias. Ze vervingen hem door het concept van Tikoën Olam, "de wereld herstellen". Het is niet meer de Messias die de wereld herstelt, maar de mensen (het volk van God of niet), die door hun actie op aarde en haar omgeving de wereld voorbereiden op deze Messiaanse periode. We willen hier echter sterk bevestigen, dat deze visie niet de leer van de Bijbel is. Iedereen die in deze richting gaat, volgt niet.

INSPIRATIE HOEK

De Heer voorzag dat Israël een koning zou wensen, maar Hij stemde niet in met een verandering in de principes waarop de staat was gegrondvest. De koning zou de afgevaardigde van de Allerhoogste worden. God moest worden erkend als het hoofd van de natie en Zijn wet moest worden gehandhaafd als de voornaamste wet van het land. (PP 603)

OORDEEL JEZELF

Deze talmoedische vertelling illustreert de talmoedische regel: "Oordeel anderen niet, totdat je jezelf in hun hebt verplaatst". De Talmoedische wijsheer Rabbi Chanina ben Elazar had een boom, waarvan de takken overhingen in het veld van iemand anders. Daar zijn buurman niet klaagde, snoeide Rabbi Chanina de takken niet.

Op een dag, kwam een man voor Rabbi Chanina en klaagde, dat de takken van de boom van zijn buurman binnen zijn veld kwamen. Hij wilde, dat Rabbi Chanina de buurman zou bevelen om de takken te snoeien. "Kom morgen terug", zei Rabbi Chanina hem, "en ik zal je zaak beoordelen". "Waarom wil Rabbi Chanina, dat ik morgen terugkom?", vroeg de man zich af. Nadat de persoon was vertrokken, huurde Rabbi Chanina werkers, om de takken, die hingen in het andere veld, van zijn eigen boom te snoeien.

De volgende dag, kwam de man terug, om te klagen over de takken van zijn buurman. Rabbi Chanina liet de buurman komen en bevoel hem om de takken te verwijderen. "Maar Rabbi, hangt uw boom ook niet in het veld van uw buurman?", protesteerde de man. Rabbi Chanina zei hem om zelf te kijken, dat de takken waren gesnoeid. Dus, ookal vond zijn eigen buurman het niet erg, Rabbi Chanina wist, dat alvorens men anderen corrigeert, moet men zelf zich aan deze regels houden.

ZUIVERHEID VAN MOTIEVEN

Tsedaka (liefdadigheid en tiende) is een erg uniek en speciale mitzwa. Rabbi Meir van Premishlan legt uit: "Ik had een droom, waarin mijn ziel opsteeg naar de hemel en in Gan Eden (Paradijs) terechtkwam, waar ik bij de poorten ging zitten. Daar zag ik een heel respectabele Jood, die eiste om binnen te komen". "Wie ben je?. Welke verdiensten heb je, waardoor je het verdient om Gan Eden binnen te komen?", vroeg de engel hiermee belast. "Ik was een Rabbi. Mijn hele leven heb ik de Tora gestudeerd en onderwezen. Zeker, verdien ik het om deze poorten binnen te gaan", antwoordde hij. De engel was niet onder de indruk. "Je zal moeten wachten", antwoordde hij. "We moeten nagaan of je studie van de Tora werkelijk ter wille van God was of vanwege verborgen motieven". Toen arriveerde er een andere gedistingeerd uitzijnde Jood bij de poorten van Gan Eden en wilde binnen gaan. "Wie ben je?. En waarom verdien je om binnen te gaan in Gan Eden?", vroeg de engel.

"Mijn hele leven heb ik toegewijd aan G-d. Ik bracht mijn dagen door in gebed en studie van de Tora. Ik verdien Gan Eden zeker, voor wie anders was Gan Eden geschapen?", vroeg hij. "Niet zo snel", antwoordde de engel. "Hoewel je alles hebt gedaan, wat je beweert, moeten we er zeker van zijn, dat het met zuiverheid en eerlijkheid gedaan werd. Je zal moeten wachten tot we het grondig hebben onderzocht". Terwijl de engel nog aan het discussiëren is met deze man, verschijnt er een heel gewone en eenvoudige man bij de poorten. "Ik zou het Paradijs binnen willen gaan", verklaarde hij. "Wie ben je en wat heb je bereikt gedurende je leven, dat je het waard bent om Gan Eden binnen te gaan?", vroeg de engel. "Ik was een heel eenvoudige persoon en verdiende mijn levensonderhoud bij een herberg aan de rand van de weg. Wanneer reizigers hongerig en moe kwamen, zorgde ik ervoor dat ze eten en huisvesting kregen. Wanneer een persoon arm was, berekende ik hem minder of ik berekende hem niets. Ik deed mijn best om mijn gasten te herbergen. Maar bij nader inzien, ben ik het misschien niet waard om Gan Eden binnen te gaan, vooral bij het zie wachten van deze rabbijnen en scholieren". "Kom binnen", riep de engel uit, Toen legde de engel uit, "We moeten al de anderen onderzoeken, om te zien of hun daden zuiver en eerlijk waren, hoewel het helpen van mensen in nood en het geven van voedsel en huisvesting geen onderzoek heeft nodig. Het maakt niet uit waarom je het hebt gedaan, zolang de andere persoon maar werd geholpen!" Deze parabel herinnert ons aan een parabel, gegeven door Jesjoea over Liefdadigheid in de Besora van Matatjahoe (Mat. 25:31-40).

OMKOPING

De Talmoed vertelt ons, dat de besproken "omkoping" ook veel verder gaat, dan het overhandigen van het geld aan de rechter en de achterkamer deals. In één besproken geval in de Talmoed worden twee justitiabelen/partijen, voor de arbitrage naar een bekende wijze gestuurd. Een van hen herkent de rechter en vraagt, "verbleef u niet een keer in mijn hotel?". De rabbijn antwoordde, "ja dat deed ik, en nu kan ik niet oordelen in uw zaak!". Het voorheen zonder bijbedoeling of tegenprestatie een commerciële transactie, te hebben gedaan, is totaal niet iets wat we zouden begrijpen als "omkoping". Maar de geleerde rabbijn begreep heel goed, dat zelfs dit genoeg was om een klein verband te leggen, en misschien was dat genoeg om de andere partij te intimideren. (Dit wordt vandaag belangenconflict genoemd).

Wanneer gij dan vlak voor de strijd staat, moet een priester naar voren treden, het volk toespreken en zeggen: Hoor, Israël! Gij staat thans vlak voor de strijd tegen uw vijanden; laat uw hart niet week worden, vreest niet, wordt niet angstig en siddert niet voor hen, want De Eeuwige uw God, is het, die met u gaat om voor u te strijden tegen uw vijanden, ten einde u de overwinning te geven.

(Deu 20:2-4)